

Στις 30.11.2020 το WJC κυκλοφόρησε **δύο νέες έρευνες** που εξετάζουν την πρόσφατη αύξηση επιζήμιων συνωμοσιολογικών μύθων που συκοφαντούν Εβραίους στο διαδίκτυο, καθώς και τη διάδοση του κινήματος QAnon στην Ευρώπη από την έναρξη της πανδημίας.

Οι έρευνες **«Αντισημιτικοί Μύθοι Συνωμοσίας»** Antisemitic Conspiracy Myths και **«QAnon: Ένας μύθος συνωμοσίας»** QAnon: AConspiracy Myth εξηγούν πώς οι εκστρατείες παραπληροφόρησης σχετικά με την αιτία και τη διάδοση του κορωνοϊού γιγαντώθηκαν μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με τις εταιρείες τεχνολογίας να παλεύουν για να αντιμετωπίσουν το θέμα.

Το φαινόμενο – Τι μάθαμε;

Από τον Μάρτιο 2020, η βασισμένη σε θεωρίες συνωμοσίας αντισημιτική ρητορική παρουσίασε αύξηση σε όλον τον κόσμο. Το κίνημα QAnon ξεπέρασε τα σύνορα των ΗΠΑ και εξαπλώθηκε στη Γαλλία, τη Γερμανία, τα Βαλκάνια κ.α. Μαζί του φράσεις όπως «εβραϊκός ιός» επαναλαμβάνονται ολοένα και περισσότερο στις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, παράλληλα με μια αυξημένη χρήση προσβλητικών επιθετικών προσδιορισμών, όπως «βρωμοεβραίος», «οβριός», και άλλων σχετικών δημαγωγικών όρων, σύμφωνα με την υπηρεσία Google Analytics και σχετική σύγκριση των στοιχείων μεταξύ 2019 και 2020 για τη χρήση αυτών των «λέξεων-κλειδιών».

Ο μύθος του QAnon ισχυρίζεται ότι μια μυστική κλίκα πολιτικών και χολιγουντιανής ελίτ επιχειρούν να ελέγξουν τον κόσμο, ενώ παράλληλα εμπλέκονται σε εγκληματική δραστηριότητα, όπως π.χ. το κύκλωμα βασανισμού και σωματεμπορίας παιδιών. Η θεωρία αυτή είναι εκ φύσεως αντισημιτική καθώς κατονομάζει γνωστές εβραϊκές φυσιογνωμίες, όπως τους Ρότσιλντ και τον Τζόρτζ Σόρος, ως τους βασικούς ενορχηστρωτές του σχεδίου βασανισμού παιδιών. Μαζί με αυτούς, οι εμπνευστές και υποκινητές του μύθου κατηγορούν και άλλες διασημότητες, που λανθασμένα χαρακτηρίζουν ως εβραίους, όπως τον Μπιλ Γκέιτς. Η άρνηση, η διαστρέβλωση και ο ευτελισμός του Ολοκαυτώματος είναι επίσης εμφανή στη ρητορική του κινήματος. Τα κοινά σημεία του αντισημιτικού λόγου των οπαδών του QAnon και των συνωμοσιολόγων της πανδημίας είναι πολλά και αλληλοκαλύπτονται σε μεγάλο βαθμό.

Οι εκθέσεις του WJC προσφέρουν μια γενική επισκόπηση των θεωριών αυτών, εστιάζοντας στο πώς ξεκίνησαν αλλά και στο ποια είναι σήμερα η θέση και η βαρύτητά τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στην πολιτική και στην υποκίνηση πράξεων βίας. Παράλληλα, υπογραμμίζουν την κλιμακούμενη απειλή από την αύξηση του αριθμού των ατόμων που πιστεύουν αυτές τις θεωρίες συνωμοσίας και τον κίνδυνο που ελλοχεύει από τον ρόλο τους στην ενθάρρυνση και υποκίνηση της τρομοκρατίας.

Γιατί η ενημέρωση είναι σημαντική;

Ο συνωμοσιολόγοι δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένες μόνο πολιτικές απόψεις. Βρίσκονται σε όλες τις πλευρές του πολιτικού φάσματος. Η δημοτικότητά τους οφείλεται στο ότι απλοποιηούν δύσκολες καταστάσεις, που συχνά δεν είναι πλήρως κατανοητές στο ευρύ κοινό, όπως η πανδημία. Στις πρόσφατες αμερικανικές εκλογές τουλάχιστον 24 υποψήφιοι για το Κογκρέσο υιοθέτησαν ή εξέφρασαν στήριξη στο κίνημα QAnon, μεταξύ των οποίων και η εκλεγείσα βουλευτής στην Πολιτεία της Γεωργίας, Μάρτζορι Τέιλορ Γκριν, που κέρδισε την έδρα της με περισσότερες από 225 χιλ. ψήφους.

Η εκθέσεις του WJC παρουσιάζουν, επίσης, στοιχεία του Κέντρου Πολιτικής Παιδείας της Γερμανίας που αναφέρουν ότι οι άνθρωποι που έχουν επηρεαστεί από συνωμοσιολογικά μυθεύματα είναι εξαιρετικά δύσκολο να αλλάξουν αυτόν τον τρόπο σκέψης, καθώς αδιαφορούν για τα αποδεικτικά στοιχεία και παρερμηνεύουν τυχαία συμβάντα. Αυτό οδηγεί σε βαθιά έλλειψη εμπιστοσύνης προς την πολιτεία, την κυβέρνηση, την αστυνομία, τους γιατρούς και γενικά προς κάθε θεσμό εξουσίας.

Οι έρευνες καταλήγουν στο ότι από την αρχή της διάδοσης του κορωνοϊού, τον Μάρτιο του 2020, η μετάβαση των κοινωνικών δραστηριοτήτων στο διαδίκτυο, έχει επιφέρει έντονη αύξηση της αντισημιτικής ρητορικής στο διαδίκτυο που συχνά –αλλά όχι αποκλειστικά- σχετίζεται με την πανδημία.

Οι εκθέσεις διατίθενται μέσω του ιστότοπου του WJCεδώ (www.wjc.org) και στους παρακάτω συνδέσμους:

Phoca PDF

-ANTISEMITIC CONSPIRACY MYTHS**, ed. WJC, Nov. 2020.**

Αναφορές για την Ελλάδα στις σελ. 13, 17, και 23-24

-QAnon: A CONSPIRACY MYTH

Πηγή: WJC, 20.11.2020

Phoca PDF